

Nro. 2.

A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben, Kedden Juliusnak 6. ik napján
1802-ik esztendőben.*

Frantzia Respublika.

A' Párisi Érsek Jun. 20. dikán a' Konzulok^o palotájában nagy misét izolgáltattott, mellyen mind a' három Konzulok jelen vóltak. Mingyár az Evangélium után, a' Párisban lévő Romai Kardinális Legátus mint Maylandi Érsek, továbbá a' Bordeaux béli Érsek, és 6 Püspökök, tették le a' hűségnek hitét az Első Konzul kezébe.

A' Német Birodalom béli pótolások állapotját illető Egygyezést, Külső Minister Talleyrand és azok az idegen Ministerek, a' kik az ezen pótolásokat illető udvaroktól Párisba küldöttetve vannak, itten, Jun. 4. dikén aláírták.

B

A' *St. Cloudi* Kastély az Első Konzúl befogadására, Augustus elején készen leszen. A' más két Konzulok számára a' *Meudoni* és *Belle-vüi* Kastélyok készítettnek. — Az Első Konzúl csak a' testvérihez Józsefhez utazott vala el, mint irtuk, *Morfontainbe*: már vizíza érkezett *Malmaisonba*.

Státus - Tanácsos *Röderer* nagy szorgalmatosan dolgozik azon plánumon, a' melly szerént a' Konstituzióban, ha a' Törvényhozó Gyűlésnek helybehagyása is hozzá járuland, némely változások fognak esni. — Jun. 19 - dikén éjjeli 11 órakor az Első Konzúl lóra ülven, csak egy Adjutánstól és szolgától kísértetvén, ki ment a' külső dolgokra ügyelő *Minister Talleyrand* falusi jofzágába *Neuvillebe*, a' hol reggeli 2 óráig dolgoztak egygyütt bé zárkozva.

Jul. 14 - dike igen fényes pompával fog itt most is meg innepeltetni. Minden Ösztályos vezerekhez parantsolat küldetett ízéljel az országba, hogy ezen innep napra *Parisba* jöjjenek. Hasonló képpen minden *Regementből*, az *Oberstertől* fogva a' köz emberig bé foglalva, minden féle rangból egy - egy embernek kell akkorra *Parisban* meg jelenni. Gondolják, hogy ekkór fog a' *Bonaparte* hóltig való Konzúlsága ki hirdettetni. —

Több *Departamentomokban* ki óltották már az új *Püspökök* buzgó törekedéseik által azt a' gyűlölséget, a' mely a' meg eskü't és meg nem esküd't *Papok* között mind ez ideig nagy mértékben uralkodott. Még a' más vallás béliekhez is nagy mérséklettséggel viselik magokat ezek az új *Püspökök*; a' mely mérséklettséget minnyajoknak újontan szivekre is kötötte hathatason az *Országglószék*, olyan utasítás mellett, hogy az olyan *Papokra*, a' kik egyenetlenséget akarnának gerjeszteni, és a' más vallásuak el-

len való ellenségeskedésnek princzipiumait hirdetnék, szemes vigyázattal legyenek. — Úr napján az ide való templomokban is proczessiók tartattak, és reménség van, hogy jövendőben kün is meg fognak a' bútsujárások engedtetni.

Nagy Britannia.

A' *Jamaika* szigetéről Május 15 - dikén indult levelek erőstítik, hogy minekelötte *Toussaint* és az ő Generális társai magokat a' *Leclerc* seregének meg adták volna, azt kívánták, 's meg is nyerték, hogy a' *St. Domingó* szigetén lévő minden Feketék szabadokká legyenek, és az ő rabszolgaságok egészfzen meg szünnyék. Ugyvélik némelyek, hogy *S. Domingónak* mivelletése ezentúl rabszolgák által fog próbáltatni.

Azt az emberiséggel egészfzen ellenkező, és a' tsupa meg rögzött képzelődésen fundálódó, 's az *Anglus* törvények lzerént még mind ez ideig büntetetlenül meg engedtetett, szokást, hogy valamelly házas ember a' feleléginek nyakába egy kötelet vetvén, a' közönséges vásárra ki vihessék, 's el adhassa, némely *Egyiptomból* háza érkezett katonák, *Manschesterben*, nem rég ismét meg újították; és halznokra fordították. — Az *Anglus* törvények kétttség kívül csak azért nézik ezen *barbarus* világba illő szokást mind ez ideig halgatással, hogy még eddig senki nem panaszolt forma lzerént való módon ellene.

A' *Berkeley* Hertzezné nevezett alatt egy idő óta *Londonban* tartózkodó, Német Birodalombéli *Ansbachi* Márkgrófné, a' maga pompás palotájában gyakorta házi maganos komediákat ad, a' mellyekben maga is fő személyt játzik.

Közelébről ismét 18 *Irlándus* születésű Státusbünösöket küldött által az Országglószék *Hámburgba*, még a' révolúziós idő béli bűneikért.

olyan rendelés mellett, mint néhány hónapoknál
előtte az isméretes *Napper Tandyt* Frantzia or-
szágba által küldötte, hogy egész szabadságban
ugyan, hanem kázájokon kívül éljenek. Minnyá-
jan Északi Amérikába fognak el evezni.

A' Frantzia Királyi vérből való Hertzegek-
nek mostani állapotjokról és tartózkodássalok' hel-
lyéről ezeket írja egy Londoni levél: — „

„A' három vólt Orléáni ifjú Hertzegek, mint
magános emberek jól tudják, itt, mostani környúlál-
lásaikhoz alkalmaztatni magokat. Vidámságot
mútatnak, minden maszkarás és egyéb bálakban
meg jelennek: *Printz Conde* ellenben a' falusi
magános életet kedvellén, egy jofszágot vett, és
ott tölti idejét. Az *Artéziai Gróf* még mind
Edinburgban Skotziában tsendes életet el: a' fia
pedig, i. i. *Angouleme* Hertzeg, feleségével a'
16: dik Lajos Király leányával, *Warschauban*
18: dik Lajos Királynál lakik: a' többiek, na-
gyobbára a' Német Birodalomban külömbkülömb
féle utazásokban foglalatoskodnak, &c.

Olasz Ország.

Génuából Jun. 20: dikán. Párisból egy Ku-
rir érkezett ide a' Liguriai új Konstitutióval. A'
Doge (Dozse) ennekutánna is meg fog lenni, a'
ki az Első Konzúl által, valamint szintén más
fő hivatal béli személyeink is, már ki neveztet-
tek. A' *Doge* jövedelme elztendőnként, 50000 Liv-
ra. A' Respublika' tengeren és szárazon való ere-
je 4 ezer réguláris katonából, 2 hetvennégy ágyus
Linea hajokból, 2 harminzhat ágyus Fregátból,
és 4 kissebb rendű hajókból fog állani.

Romából, Juni 19: dikán.

A' vólt Aostai Hertzeg, de már Szárdiniai

Király, *Victor Amadeus* a' feleségével *Mária Theresia* fő Hertzeg Alsószonyal (t. i. a' Lombárdiai volt Kormányozó *Ferdinánd* Fő Hertzeg leányával) ide érkezvén, mindeneknek előtte egész Királyi Familiákkal egyetemben a' Pápa eö Szentsége tiszteletére mentek, a' kitől hasonló nagy tisztelettel fogadtattak.

Nem régen irták a' közönséges levelek, hogy a' Spanyol udvar olyan változásokat szándékozna Státusfalba bé vinni, a' milyeneket *József Császár* a' magáéiba bé hozott volt. Ezt, a' szerént, mint itt tudva lehet a' dolog, tsak úgy kell érteni, hogy a' Madridi udvar is egy Konkordátát kíván a' Romai udvarral fel állítani, a' melly egyátszában hasonlítani fog a' Pápa és *Bonaparte* Konzul között fel állított Konkordátához.

Nápolyból, Jun. 15 = dikén.

A' Királynak *Palermóból* lejendő meg érkezésére, még mind tétetnek itten a' fényes készülétek. A' *Portici* Kastélytól fogva ezen városnak kupujáig, triumfális kapukkal ékesítettik fel az egész út. A' tűzjátékokra, közönséges világosításokra, &c, meg vannak tétetve a' szükleges rendelések.

Egy még a' múlt 1801 = dik esztendőben *Nov. 21 = dikén* költ Királyi parantsolat szerént, azok a' személyek, a' kik a' revoluziós időben úgy mondván néhány napi Régensei lévén az akkori *Nápolyi Respublikának* a' kintstárból feles sumákat kezeikhez vettek volt, ezeket már most vissza téríteni köteleztetnek. *Abdemonte* 7986, *Pignatelli* 7235, *Fassulo* 7085, *Albanese*, 5239, *Cestari* 942, *Riario* 6226, *Porto* 2986, *Bruno* 160, két Forintos Dukatusokat, tartaznak vissza fizetni.

A' *Toskánai* és *Anglus* katonaság *Jun. 10 = dikén*, *Porto Ferrajó*ból izép rendel ki költözvén,

azt a' Frantziáknak által adták. — Hasonlóan fognak az Anglus seregék közelébről Máltával is tselekedni: hanem, hogy mellyik Hatalmas-ság' katonái fognak oda bé szállani, e' felől még bizonytalanúl írnak a' közönséges levelek.

Spanyol Ország.

Karthagenának vidékin a' múlt April, vége felé egy igen véletlen szerentsetlenség által elertektől sok emberek, vagyonyaiktól pedig még többek meg fosztattak. A' b. e. Harmadik *Károly* Király hogy egy 26 orányi hosszúságú és 6 orányi szélességű, tsak a' szárazság miatt pusztán heverő darab vidéket mivelhetővé és haszonvehetővé tehessen, a' hegyek között egy nagy mélységben egy ifzovú nagy tót készítettett, hogy az, téien által a' mindenünnét belé folyó hó és eső vízzel meg telvén, a' nyári meleg napokon a' környéknek nedveítésére szolgáljon. Ez egy olyan mesterséggel készült költséges munka volt, a' melly a' Király adakozóságát és jó tzelra való törekedését nyilván bizonyította, és nagy ditsőségre szolgált, és a' bámulásnak egy valólagos és érdemes tárgya volt: tsak a' volt a' nagy kár, hogy az Indzsiner, a' ki a' tónak partjait a' hol szükséges volt köből ki rakatta, ki béliette, a' Napkeleti oldalát nem elég erőssen találván el intézni, a' temérdek víz-massa a' múlt April. 30: dikán a' tó partját ezen a' részen a' maga nehézsége által ki döjtötte, és ki öntvén, az egész alatt lévő térséget el borította. Hogy *Murcia* várossa is egészszen oda nem lett, tsak a' volt a' szerentséje, hogy a' ki omlott víz *Lorka* felé vette rohanását, és ezen várost, noha harmadfél óra távolfágra esett a' tótól, tsak nem egészszen sommivé tette. Több mint 600 házakat, és sok salétrom főző's posztó - tsak

náló lakhelyeket el mosott csak ezen városban. Hát a' falukon mennyi kár esett. Csak egy előre 12 millió Forintokra betsülik a' kárt. — Eren tónak temérdek nagyságát meg lehet abból itél- ni, hogy a' kerülete harmadfél orányi a' mély- sége pedig 100 lábnyi volt. Az 1787. dik esz- tendőben menvén tökéletességre, az óta sok hasznát vették a' környék lakossai.

Német Ország.

A' Frantzia Orzáglószék és a' Würtembergi Hertzeg, egymás között magános Kötésre lép- tek, mellynek foglalataja, a' közönséges levelek szerént, ennyiből áll:

„A' Német Birodalom békeffége a' Lunevillei Kötés által helyre állítottván, és a' Frantzia Res- publika valamint szintén a' Würtembergi Hertzeg is, a' Lunevillei Kötésbe bé foglalatra levő kö- zönséges princzipiumokat egy magános Alkú ál- tal magokra alkalmaztatni kívánván, e' végre, mint tellyes hatalmú minifterjeiket, t. i. az Első Konzúl a' Frantzia nép nevében *Hauterive* pol- gárt, a' Würtembergi Hertzeg pedig Báro *Nor- mann Titok* Tanátsoft, &c, ki nevezték, a' kik ezen tikkelyekben egygyeztek meg: — „

„1) Tzik. Jó egygyffég és barátság leszen a' Fr. Respublika és a' Würtembergi Hertzeg között. —

2) Tzik. Minthogy eö Felfége a' Romai Csá- szár és a' Német Birodalom, a' Lunevillei Kö- tésnek 7. dik tikkelye szerént meg egygyeztek abba, hogy a' Fr. Respublika, a' Német Biro- dalomnak a' Rénus bal partján levő tartományait mint tulajdonát egész uralkodói jussal bírhasa: ehez képpett a' Würtembergi Hertzeg a' maga és utánna következő örökössei nevekben, lemond a' Rénus bal partján fekvő minden uralkodói és

tulajdonos jussairól, és meg nevezve a' következőkről, t. i: — 1)ször, a' Mömpelgardi Fejedelemségről; 2)ször, a' Storburgi Grófságról; 3)ször Riquevir, Offheim, Aubure, Franquemont, Blamont, Clermont, Stericourt, Chatelot, Granges, Clerval, és Passavant nevü uradalmakról; 4)ször az ezektől függő jövedelmekről; 5)ször, a' Würtemberg: Mondbeliardi Eberhard Leopold maradvékainak jövedelmekhez való jussairól; 6)ször, azon jövedelmekről, jussairól, és jövedelmekről, melyeket a' Rénus bal partján Spirában, Bodenheimban, 's ezeknek környékeiken bírt.

3) Tzik. Le mond eö Hertzegsége mind azokról a' hátra lévő kivánságairól, a' melyeket Frantzia országhoz, azon jövedelmekkel és minden hasznokkal való nem élhetésért formálhatna, a' melly jövedelmeket és hasznokat eö Hertzegsége a' Frantzia országnak engedett birtokaiból ezen kötés előtt vehetett volna.

4) Tzik. A' Lunevillei kötésnek 7-dik tzikelye szerént, igéri a' Frantzia Respublika, a' maga *bonun officiumait*, a' végre, hogy eö H. ge, el vesztett tartományaiért olyan pótlásokat kap hasson, a' melyeknek fekvések a' lehetőségig a' Hertzeg kivánságával meg egygyezzenek, 's az el vesztettekhez, minden jövedelmekre és jussaikra nézve hasonlók legyenek.

5) Tzik. A' mi a' Hertzegtől a' Fr. Respublikának által engedtetett tartományokat illeti, az ezeken fekvő adosságokra nézve is az a' rendelés fog meg állani, a' melly ezen tekintetben a' Lunevillei 8-dik tzikkelyben az egyéb Rénus bal mejjékei tartományokra nézve meghatározott.

6) Tzik. A' melly adosságokat közönségek és egyéb magános gyülekezések tsináltak, a' okat le fizetni is magok tartoznak.

7) Tzik. Ezen kötésnek meg erőssítése után,

valamint a' Frantzia Respublika úgy a' Württembergi Hertze is ki adnak egygyik a' másiknak minden eddig magoknál tartottatott vagyono-
kat, olyan módon, hogy az alattvalók költsö-
nösön minden fel kelhető javaikat, vagy a' fel-
nem kelhetőknek árrát, magokkal oda el vihes-
sék, a' melly országglás ala ezen kötés szerént
estek.

8) Tzik. Ezen kötésnek megerőfittetése az
alkúvó Felek által, egy hónap alatt, vagy ha
lehet hamarább is, essék meg.

Költ Párisban, Május 20-dikán, 1802-ben. —

„Aláírtak: *Hauterive, Normann.*”

Prusszia.

Az Orosz Császár *Russus Gróf* nevezett alatt
jelent meg a' *Memeli* Pruszizus Királyi katonaság
gyakoroltatásán. A' Pruszizus határ szélen Gen.
Gr. *Kalkreuth* fogadta eö Cs. Felségét, 's onnét
Memel felé kísérte. *Memelből* a' Király is elei-
be jött egy negyedréfz mértföldnyire lóhatan, 's
öszsze találkozáván, a' Király a' lórol és a' Csá-
szár a' hintóból egymás tisztelésére le szállottak.
Innét mind ketten lóvagólvá jöttek be a' vá-
rosba, azon Triumfális kapun, mellyen ezen al-
kalmatossághoz képpett ilyen írás olvastatott: —
„*Alexandro et Friederico Wilhelmo diis a deo jun-
ctis civitas.*” A' Király és Királyné, a' városban
Loos nevü Kereskedőnek házában vannak száll-
va, a' honnét a' Királyné is ki jött az érkező
Császári és Királyi Felségek eleibe. — Ezek Jun.
10-dikén történtek.

Jun. 11-dikén, mind hárman, t. i. a' Csá-
szár, Király, és Királyné, a' katonagyakorlásra
mentek, lóhatan. A' Király a' gyakorlás után, maina
Komandírozó a' fegyveres sereg eleibe állott, és

annak módja szerént köszöntötte a' Császárt.

Jun. 12 - dikén megint katonagyakorlások voltak. A' Császár 20 Kozákokat parantsólt oda az Oberster Platon 's meg 3 Polangeni tisztek vezérlése alatt. Ezek, mint kétségen kívül külömben is ki vállogatott emberek, nagy meg elégedéssel gyönyörködtették, lovaglás és külömbkülömb féle fegyverforgatás által a' jelen lévő Hatalmasokat, a' kiktől feles ajándékokat is kaptak. —

Minden nap külömbkülömb féle időtöltések által mulattatják a' Királyi Felségek eö Császári Felségét. — Annak a' háznak tulajdonosla, a' melyben a' Császár van szállason, minden 24 órára, 200 Rubelt kap.

Orosz Birodalom.

A' Császár ezen útazása alkalmatosságával Narva várossában, a' Kathedrale templomon és egyebeken kívül azt a' házat is meg látogatta, a' mellyben a' nagy Péter lakott vólt. Meg nézegette azon edényeket és készületeket a' melyeknek az a' nagy hírü = nevü uralkodó, ezen házban hasznokat vette, és a' mellyekre itt még ma is nagy szorgalmatossággal gondot viselnek. Ezen nagy Héros tselekedeteinek emlékezete olyan nagy tiszteletben tartatik, hogy minden portéka, a' mihez tsak egyszer hozzá nyúlt, valamely magokon kívül való ragadtatás nélkül nem nézette-tik. — Meg parantsóltá ezen alkalmatossággal Sándor Császár, hogy ezen ház, mely márigen omladozó félben van, meg igazittassék, és ennek-utánna olyan gondot viseljenek réá hogy ez a' minden Oroszok' szemiben ily betses emlékezet oszlop, örökidökre fenn maradhasson.

Ugyantsak itt Narvában történt, hogy Skoft nevü Lutheránus Pap éppen Sándor Császárnak

oda : érkezésekor tartotta lakadalmát, ki is eö
 Kelségét arra meg hívni bátorkodván, a' kegyel-
 mes Császár egész le botsátkozással a' hivatalt
 el fogadni, a' lakadalomban meg jelenni, és a'
 házasulandó párt egy brilláns gyűrűvel meg
 ajándékozni, méltóztatott.

Magyar Ország.

Sopronyból Junius 21. ik napján.

A' múlt Majus elején ismét hozzá fogott ér-
 demes Doktorunk és T. N. Soprony Vármegye
 Physikusa *Hell Nepomuk János* Ur a' Tehénhim-
 lő óltáshoz, a' mellyet ő már a' múlt 1801 esz-
 tendőben, mint egy Aprilis hó közepén Sz. Kir.
 Városunkban, és vélekedésünk szerént drága Ma-
 gyar Hazánkban is leg először szerentsés jó fo-
 lyamottal sokakban bé = óltott. — Az elsőb-
 között, kik kedves magzatjaiba óltatták ez idén
 már ő általa ezen vacciát, Méltóságos Széplaki
 és Enyitzkei Baró Meskó Jakab Ő Nagysága va-
 la, ki ki = vitetvén ezen Orvos Doktor és egy-
 szersmind házi Orvostát nem meszse fekvő *Fü-*
leki jolságába, harmadfél esztendős kedves szép
 kis Alszonnyába, a' Méltóságos szülőinek azon
 biztos reménységekre, hogy a' ragadós himlőtől
 meg ne rontattasson, a' tehén himlőt ő általa bé
 óltatta.

Pápán, Jun. 23 = dikén.

Itt valamely korán kaptuk a' tehén himlővel
 való élést, épen oly hamar, rész szerént a' nagy
 epidemia, rész szerént az értetlen rágalmozó nép
 annak szinte betsit vesztette: valameddig a' gyil-
 kos természeti himlő — a' mint mondatik —
 száznál több szüléken bihetetlenségekért vagy ké-

sedelmezésekért, gyászos boszszút álván, az okosabbak előtt ismét meg kezd jöni annak igazi belse. — — Hogy mindazáltal ezen *Antivaccinás* Úraknak 's Afzizonyfágoknak netsak ököllel látassunk szájokat be dugni akarni, hanem okokat tegyünk az okok ellen; illő lesz egy két szóval okaikat meg hallani. Azt mondják tehát kegyesohajtozások közt ezek a' természetü hi mlö, igen buzgó Apostolai a' tehén hi mlö ellen:

I. „Nem jó az Isten' dolgait piszkálni! jobb „az Isten kezébe esni! a' természetü hi mlö pedig „az Istennek látogató Oskolája az embereken! &c. “

Fel. Ez az okoskodás megtzáfolást sem érdemelne, ha a' kegyesség palástja alól nem ámitaná a' könnyen hívöket, mert ez csak annyit tesz mint az, hogy: Az Isten Oskolája az éhség, szomjúság, hideg, nyavalya, halál; és így ezeknek elkerülések végett az ember se ne egyen, se ne igyon, se ne ruházkodjon, se orvossággal ne éljen. — Söt inkább ezen fenytö mesterek által oktatja 's kényszeriti az Isten az embereket olyan eszközöknek fel keresésekre, a' mellyek mellett ép, egészséges, és hosszú életet élhessenek; a' mellyekkel a' ki nem él, nem kegyes, hanem bo —. És ilyen áldott eszköz a' tehénhi mlö is már öt elztendei tapasztalásoknál fogva, a' mely nem csak a' gyötrelmes haláltól, hanem az ennél is keservesebb fokféle félszeglégektöl meg menti legalább ötöd részit az embereknék.

II. *Ellenvetés.* „Meg engedjük, hogy a' Tehénhi mlö használ holmi Anglusnak, Németnek „Belgának, a' kitsak herbatéval, kávéval, 's egyéb „e' féle littyel lottyal él, De nem a' siros véres szájú Magyaroknak, a' ki még az Anyja emlöjéböl is jó féle kenyérböl, eröss borból, husból, 'siros tészta furkókból készült tejet szopik. „Eröss ebbe a' nedvesség, és olly sok, hogy nem

„egy két szem gyáva tehén himlő, hanem a' jób
 „fekélyeivel felérkező igazi himlő is, alig tudja
 „belőlle eléggé ki tisztítani a' roszszat. És majd
 „meg válik idővel, ezekből a' tehén himlővel bé
 „óltott hires gyermekekből minémü tartós egéf-
 „ségü emberek lesznek! — „

Fel. Erre sokat lehetne felelni, én rövidség kedvéért csak azt mondom 1) Ha fel számlálnánk, a' gyengébb ételü idegenek között sem hordott el eddig, ugy tartom, se többet, se kevesebbet a' természeti himlő, mérsékre véve, mint a' Magyarok között. — Gyengébb embernek a' nyavalyája is gyengébb, erősebbnek erősebb, de mind a' kettő halálos, mihelyt a' beteg erejét meg haladja. 2). Hány ezer ép, egélléges Magyarok vagynak, kiken vagy kevés vagy semmi természeti himlő nem vólt? ellenben, hány betegek és hóltig nyomorékok vannak, a' kiken különben ugyan rajtok hagyta keze szennyt a' természeti himlő! nyilván való jele ez annak, hogy a' himlő nem természetet tisztító nyavalya, mint a' hasmenés, vagy más e' féle; hanem olly veszedelmes dög, melly az embert könnyen meg mottokolhatja, meg is ölheti: de a' mellyet okos vigyázással mérsekelní, sőt el is kerülni lehet. — 3). Mi lesz a' mi tehénhimlővel be óltott gyermekeinkből? mi nem? az nem a' mi gondunk! addig alkalmasint bizonyos már, hogy a' tehén himlőben se meg nem vakúlnak, se meg nem siketülnek, se rátz ábétzékké nem lesznek, se meg nem halnak. Emberséges ember a' kötelellegre vigyáz, — és a' hol ezt látja, tselekszi, akármi következzen belőlle. Nyilván való kötelelleg pedig az illy veszedelmektől, gyermekeinket — ha csak lehet — meg menteni.

III. *Ellenvetés.* „Nem is olly bizonyos Or-

„vosság, vagy praeservativa még ez a' tehénhimlő,
 „mint a' hogy hírlélik! mert lám csak Pápan
 „hány példa vólt reá az idén, hogy sokakba bé
 „óltatott a' tehén himlő többször is, még is termé
 „szeti himlő verte ki őket; sokakat, a' kiken a'
 „tehén himlő ki ütött is, a' másik is ki vert, és
 „meg is ölt. Sőt a' kik itt a' leg első próbát tet-
 „ték vele, M* és L* Uraknak is kissebb gyerme-
 „kei a' tehén himlőből ki sem épültek midőn
 „benne meg hóltak.“

Fel. Az igaz, hogy egész Országokról ellen-
 kezőt olvasunk 5, 6 esztendeitapasztalások után;
 de Pápan, nem tudom mitsoda fátum által, ám-
 bár az Orvos Urak között ötten is fáradoztak
 vele, még is csak az egy Dr. 'S. Úr vólt olly
 szerentsés, hogy csak két v. három óltoványait ver-
 te ki a' természetü himlő, és azokat sem halá-
 losan. Itt bizonyosan vagy a' himlő matéria
 allyasodott el, vagy némellyeknél a' leg első is
 rossz vólt, vagy ezen rettenetes épidemiában so-
 kak már előbb vóltak a' természetü himlőre dis-
 ponálva, mint beléjek esett volna az óltás. Mert
 hiszen, ellenben, a' kik szerentsésen által estek
 az óltáson, lám köztök forogtak a' minden na-
 pon rakásra haló himlősök, és ezekkel bánók
 közt, még sem lett eddig semmi bajok. Sőt van
 nállam, egy hasonlóképen bé óltott leányka, a'
 ki ez előtt minden télen a' lábain ki ujjuló izo-
 nyú fekélyekben kínlódott, az óltás után pedig
 az első himlő bé varazása után egynéhány mér-
 ges másodhimlő pattanások ütöttek ki rajta és
 ezek is el mulván, sem a' télen, sem azólta szo-
 kott fekélyei meg nem jelentek. Az M* és L*
 Urak gyermekei pedig epen nem a' tehén him-
 lőben, a' mellynek már alig látszott a' vararaj-
 tok, hanem egyik sorvasztó Anglus betegségben
 a' másik szegező vagy nyilalló hurutban hóltak

meg. Ezek azok, a' mellyeket a' Tehén himlő ellen, nállunk tett okoskodásokra meg jegyezni szükségesnek itéltem. A' kiknek ezek és az e' féle okok eleget nem tesznek, meg érdemlik hogy másodszor is meg lepje őket a' természeti himlő, és mind addig gyötörje, mig Saulus ként meg nem térnek. Vagy ha ki mondani szégyenlik is, de bizonyosan azon

IV - dik erősséggel tartanak, mellyet a' köznéptől magam is hallottam, a' kik nagyon bámúltak rajta, mikor hallották, hogy már a' himlőnek is találták orvosságát, és nagy búsulással így szóltak: „Bóldog Isten! Mi lesz már így az olyan szegény emberekből, a' kiknek sok gyermekeik vagynak? még eddig az a' reménység leg alább biztatott, hogy a' himlő majd el hord közzülök; de ha már az sem árt nékik, hogy győzzük tartani!! — Ez azonban inkább szánakozást mint meg táfolást érdemel. — Jó, jó, ha bolondabbak nem vagyunk mint mások; de, hogy bőltebbeknek akarunk láttatni, mint az e' féle dolgokban ezer szemű Anglus, Frantzia, és Német Tudók, az egy kis kevélység nélkül meg nem eshetik. A' kevélység pedig annál tsunyább, mennél kevesebb van, a' miben kevélykedni lehetne.

Elegyes Levelek

Berlinből.

Már 71 Orvos = Doktoroktól és 36 Regementek Orvosaitól érkeztek bé, a' Fő = Orvosi = Kollégiumhoz a' tehénhimlő béoltásról tétetett jegyzések, és tapasztalások. Az irt 71 polgári és 36 katonai Orvosok, 7445 külömbkülömb féle próbatételeket terjesztettek a' nevezett Kollégium eleibe; a' melly is utóljára az egész resultatumot a' Király eleibe bocsátván, eő Felsége ilyen

hirdetést adatott ki a' dologról: — 1) ször. A' tehenhimlő = béoltás, tsak valami gyenge, nem veszedelmes, és, még egyéb rossz *complicatiókkal* egygyütt is semmi félelmet nem okozható következővel van öszsze köttetve. — 2) ször. A' természetigyermekek = himlő ellen leg alább meg óltalmaz olyan bizonyoson, mint maga a' természeti gyermek = himlővel való óltás. — 3) ször. Ez szerént, a' tehen himlő = óltás, egy minden tekintetben igen javasoltatható, ditséretes, és betses eszköz, arra a' végre, hogy a' himlőnek rettenetes következései ellen, millió emberek bátorságba helyheztedődhessenek, és ez a' veszedelmes mérég végére egészen ki írtathassék.

Brüsszelből, Jun. 21 = dikénn.

Néhány napoktól fogva nagy számmal érkeznek ide vissza az Auszriai tartományokból a' Belga Emigránsok. Ezek között nevezik *de Ligne* Hertzeget, a' leányával egygyütt. Hertzeg Aremberget várják. — A' Belgiumi Püspökhöz olyan rendelés érkezett Párisból, hogy a' Papok' tételében a' meg = esküd't és meg nem esküd't személyek között semmi külömbségre ne nézzenek, és a' Frantzia országlószéknek azon princzipiumáról, a' melly szerént az, tökéletes lelki esméret béli szabadságot akar fenn tartatni, semmi némü környülállások között el ne felejtkezzenek. — Ezen rendelésre egyebek között az adta az alkalmatosságot, hogy az Amiensi Püspök, egy paptól közönségesen való megmásolását kívánta a' le tett esküvésnek. A' Párisban lévő Romai Kárdinalist arra bírta az Első Konzul, hogy forma szerént való nyilatkoztatás által ismérje meg, hogy a' Pápa eö Szentsége maga is semmi külömbséget nem akar a' meg esküd't és meg nem esküd't papok között tételni.

B. D.